

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

389.5

Szerző:

Cím: A költségvetés vitája

Idő

"1916"

Személy

Forrás:

Bpesti Hírlap

Helyszám

Bp.

1916 I. 13

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A költségvetés vitája.

A közigyelés ma délután kezdte meg tárgyalni a főváros költségvetését és este nyolc órára be is végezte az általános vitát. Azok, a kik a javaslatához általánosságban hozzászóltak, mind arra törekedtek, hogy ötletet vagy gondolatot adjanak új jövedelmi források fölkeresésére s annyi eredménnyel mindenestre van a mai vitának, hogy Vázsonyi Vilmos indítványt tett a színházak, mozik, kabarék, orfeumok és egyéb mulatók külön városi megadóztatására. A közigyelés helyeslően fogadta az indítványt s a polgármester kijelentette, hogy a tanács erről még a háboru alatt ki fogja dolgozni a maga javaslatát. Glücksthal Samu dr. a villámos áramot és a gázt kívánja városi adó alá vonni, mert számítása szerint ez az adó évi negyedfél millió korona jövedelmet jelentene a fővárosnak. Erről, valamint a többi új jövedelmi forrásra vonatkozó javaslatról a tanács egyetemes elöterjesztést fog készíteni.

A mai közigyelésen két új tagot választottak a pénzügyi bizottságba, azonkívül betöltötték a négy aligvezési állást is. A pénzügyi bizottság új tagjai Krausz Simon, a Magyar Bank vezérigazgatója és Szabó József lettek, a mi mindenestre szerencsés választás, mert szakemberek kerültek a főváros legfontosabb szakbizottságába. Szabó József, a ki egyik legalaposabb ismerője a főváros ügyeinek, különösen műszaki kérdésekben szolgál sok értékes irányítással a főváros közigyelésének éppen a pénzügyi bizottságban is, a melynek két évi megszokottsággal több mint egy évtizedig számottevő tagja volt.

A közigyelésről a következő részletes tudósításunk szól:

Az elnöklő Bárczy István dr. polgármester be-

jelentette, hogy az igazoló választmány által a közigyeléshez, hogy a legtöbb adó fizetők névjegyzékének kiigazítása következtében a következő bizottsági tagoknak szünt meg virilis-joguk: Elek Bernát, Fried Zsigmond, Havass Károly, Weinek József dr., Klein Farkas, Rausch Károly, Rose Henrik, Török György és Wampetics Ferenc rendes tagoké és Axaméthy Lajos dr. és Tolnai László dr. póttagoké. Mint-hogy ennek következtében megszűntek a törvényhatóságok tagjai lenni, helyükbe a következő soron levő póttagokat hívták be: Drucker Gézát, Glosz Ferenc dr.-t, Stern Henriket, ifj. Neruda Nándort, Eisler Samut, Dökker Ferencet, Semler Sándort, Róth Mórt és Bálint Dezsőt.

Ezután a költségvetés tárgyalása következett. Hetés Antal azt fejtette, hogy az államnak meg kellene téríteni azt a pénzt, a mellyel a főváros negyven éven át állami közigyelés céljára kiadott, majd azt tette szóvá, hogy a főváros hivatalaiban az alantas tisztviselők nem bannak udvariasan a közönséggel. Szalai Mihály azt indítványozta, hogy külön osztályt szervezzenek az anyagbeszerzés ellenőrzésére és hozzák be a telekadót. Ember Károly kulturális nézőpontból bírálta a költségvetést s különösen a kereskedelmi szakoktatásról szolt elismeréssel és ennek helyes fejlesztését kívánta. Glücksthal Samu dr. azt indítványozta, irjanak föl a kormányhoz, hogy a fővárosi törvényi novelláris uton ugy módosítsa, hogy a főváros adórendszerében a progresszivitást alkalmazni lehessen, a tanácsot pedig utasítsák, hogy a világitás céljára szolgáló villámos áram és gáz fogvasztására vonatkozó adót vegye sürgösen tárgyalás alá. Reichfeld Izor dr. Hetés támadásával szemben védelmébe vette a főváros tisztviselőit, a kiket nem szabad egyesek hibái miatt tesztületileg megbántani. Székely Ferenc ellenezte a villámos áram megadóztatására vonatkozó indítványt. Baránszky Gvula dr. a hidvám megszüntetését követelte, majd azt panaszolta, hogy a hét pesti kerület mindio elnomia a három budait.

Vázsonyi Vilmos dr. sajnálja, hogy Baránszky különbséget tesz a pestiek és budaiak között, mert eselleg valakinek eszébe juthatna kiszámítani, mennyi

adót fizetnek a pestiek s mennyit a budaiak és ily módon megállapítani, mennyibe kerül a pestieknek egy budai polgár? A költségvetés elbirálásánál meg kell vizsgálni azt, mennyiben okozta a deficitet a háboru és itt meg kell állapítani, hogy a deficit legnagyobb része a háboru következtében állott elő. A város jövendőjét nem szubszidiumokban és a kormánytól való koldulásban látja, hanem abban, hogy a városoknak meglegyen a pénzügyi önállóságuk és ugy rendezhessék be adózó rendszerüket, hogy e mellett olyan biztossággal számíthassanak a bevételek állandóságára és hűségére, mint a kiadásokéra. Kifejtette, hogy nem tartja helytállónak, ha a deficitet 20 millióban állapítják meg, ha azt a háboru okozta. Mert akkor némi maliciával az állam deficitjét azokban az el nem számolt milliárdokban kellene megállapítani, a melyeket a

háboru folytán kiadott. A deficit azonban csak az, a mit a fölvevő vagy fölveendő adósságok évi törlesztésére kell majd fordítani. Így áll a városi deficit kérdése is s ezért azt csak háboru után lehet megállapítani, de bizonyos, hogy ez az összeg sokkal kevesebb lesz 20 milliónál. Az állam majd átalakítja az adórendszerét, valószínűen vagyoni és jövedelmi adó kombinációja alapján. Mi lesz akkor a főváros háztartásának képe? Erre nézve már izelítőt kaptunk a hadi jövedelemadónál. Tiltakozni kell az ellen, hogy a városokat az állam kénye-kedvének szolgáltatassák ki és nyomorba taszítsák. Ez lehet politikai nézőpontból igen üdvös, mert a városok politikai kisugárzása ma tényleg nulla és nem ugy áll a kérdés, a mint azt Serényi gróf mondotta, mert a főváros kulturális és gazdasági kisugárzása igen is nagy. Van azonban egy kérdés, a mely bár pénzügyileg kislejelentőségű, de mégis a háboru alatt is elintézendő. A ki a háboru alatt mulat és erre ideje, kedve és gazdasági ereje van, annak kell, hogy kedve legyen megfizetni a csekély adót is. A színházak, a mozik, az orfeumok, a mulatóhelyek stb., mind megfizethetik ezt az adót. Indítványozta, hogy ennek az adónak a behozatalára a tanács a legsürgösebben dolgozzon ki javaslatot. Glücksthal javaslatát elfogadja.

Vázsonyi után *Gálos* Kálmán szólott még, a ki az idegenforgalom emelését tartotta kívánatosnak. Ezzel bezárták a költségvetés általános vitáját, mire *Bárczy* István dr. polgármester szólalt föl.

A polgármester legelőbb is kijelentette, hogy a tisztviselők ellen alig esik kifogás s a vizsgálat során sokszor beigazolódott, hogy nem a tisztviselő volt a hibás. A háboru alatt olyan munkát fejtett ki a főváros tisztviselői kara, hogy a törvényhatóság büszke lehet rá. Az indítványok ellen egyébként nincs kifogása, csak azt kéri, hogy azokat együttesen tárgyalják, kivéve Vázsonyiét a vígalmi adóról. Ezután a közgyűlés általánosságban elfogadta a költségvetést és az indítványokat a tanácshoz utalta. Az elnök kihirdette a választás eredményét. Leadtak összesen 249 szavazatot, a melyek közül a tisztj alügyészi állásra jelölt *Pettrik* Jenő dr. 207-et, *Ecséry* László dr. 169-et, *Borbás* Gáspár dr. 203-at, *Szremethy* Károly dr. 194-et kapott. A polgármester ezeket megválasztott tisztj alügyészeknek jelentette ki. Szavazatot kapott még *Fuchs* Jenő dr. 101-et, *Kirchknopf* Ferenc dr. 44-et. A megválasztottak tették az esküt, mire *Bárczy* rövid beszéddel üdvözölte őket. A megválasztottak nevében *Ecséry* László dr. köszönte meg a közgyűlés bizalmát. Ezután *Vita* Emil dr. tanácsos válaszolt *Horvát* Lipót dr.-nak az alagut dolgában előterjesztett interpellációjára, kifejtve, hogy a vámot csak akkor törlik el, ha az alagutat a város átveszi. Ezután a közgyűlés folytatását péntek délután 4 órára halasztották.